

Kryteria ocen wykonania budżetu państwa

Do oceny wykonania budżetu stosuje się kryteria oparte na wskaźnikach wartościowych.

I. Oceny ogólnej wykonania budżetu w części dokonuje się po uprzednim ustaleniu ocen cząstkowych:

- dochodów,
- wydatków,

z uwzględnieniem opinii o sprawozdaniach.

Przyjmuje się następujące kryteria ocen wykonania budżetu państwa w obszarze dochodów i wydatków:

Obszar podlegający ocenie	Ocena cząstkowa		
	Pozytywna	Opisowa	Negatywna
Dochody	W sytuacji gdy udział nieprawidłowości w zakresie dochodów ¹ w łącznej kwocie zrealizowanych dochodów w części był nie większy niż: a) 0,25% i nie większy niż 375 tys. zł, gdy dochody części wyniosły do 250 mln zł, b) 0,15%, gdy dochody części wyniosły ponad 250 mln zł a stwierdzone nieprawidłowości formalne miały wyłącznie charakter sporadyczny.	W sytuacji gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej.	W sytuacji gdy udział nieprawidłowości w zakresie dochodów ¹ w łącznej kwocie zrealizowanych dochodów w części był wyższy niż: a) 0,75% lub wyższy niż 1.250 tys. zł, gdy dochody części wyniosły do 250 mln zł, b) 0,5%, gdy dochody części wyniosły ponad 250 mln zł.
Wydatki (obejmujące łącznie wydatki budżetu państwa oraz budżetu ogólnego Unii Europejskiej, w tym również wydatki budżetu środków europejskich)	W sytuacji gdy: 1. udział wydatków ocenionych jako niecelowe lub niegospodarne ² w łącznej kwocie zrealizowanych wydatków części był nie większy niż: a) 0,25% i nie większy niż 6 mln zł, gdy wydatki części wyniosły do 3 mld zł, b) 0,2% i nie większy niż 15 mln zł, gdy wydatki części wyniosły powyżej 3 mld zł do 10 mld zł, c) 0,15%, gdy wydatki części wyniosły ponad 10 mld zł oraz: 2. udział wydatków poniesionych z naruszeniem prawa ³ w łącznej kwocie zrealizowanych wydatków części był nie większy niż: a) 0,75% i nie większy niż 15 mln zł, gdy wydatki części wyniosły do 3 mld zł, b) 0,5% i nie większy niż 25 mln zł, gdy wydatki części wyniosły powyżej 3 mld zł do 10 mld zł, c) 0,25%, gdy wydatki części wyniosły ponad 10 mld zł a stwierdzone nieprawidłowości formalne miały wyłącznie charakter sporadyczny.	W sytuacji gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej.	W sytuacji gdy zachodzi którkolwiek z poniższych okoliczności: 1. udział wydatków ocenionych jako niecelowe lub niegospodarne ² w łącznej kwocie zrealizowanych wydatków części był wyższy niż: a) 0,75% lub wyższy niż 15 mln zł, gdy wydatki części wyniosły do 3 mld zł, b) 0,5% lub wyższy niż 25 mln zł, gdy wydatki części wyniosły powyżej 3 mld zł do 10 mld zł, c) 0,25%, gdy wydatki części wyniosły ponad 10 mld zł. 2. udział wydatków poniesionych z naruszeniem prawa ³ w łącznej kwocie zrealizowanych wydatków części był wyższy niż: a) 3% lub wyższy niż 60 mln zł, gdy wydatki części wyniosły do 3 mld zł b) 2% lub wyższy niż 100 mln zł, gdy wydatki części wyniosły powyżej 3 mld zł do 10 mld zł c) 1%, gdy wydatki części wyniosły ponad 10 mld zł.

¹ Do tej kategorii zalicza się nieprawidłowości skutkujące lub mogące skutkować uszczupleniami dochodów w wyniku postępowania kontrolowanej jednostki uznanego za nielegalne, nierzetelne, niegospodarne lub niecelowe, w szczególności: niepobrane lub niewymierzone należności; niezyskane dochody z tytułu opłat, dochodów z mienia,

w szczególności z najmu, dzierżawy i innych umów o podobnym charakterze; niezyskane lub zaniżone dochody ze sprzedaży majątku, rzeczy i praw oraz ze świadczenia usług; umorzenia należności dokonane z naruszeniem przepisów prawa; należności, w stosunku do których nie podjęto czynności egzekucyjnych, pomimo upływu terminu lub zdarzenia obligującego do wszczęcia tych czynności.

² Do tej kategorii zalicza się w szczególności wydatki niecelowe z punktu widzenia realizacji zadań jednostki objętej kontrolą; wydatki poniesione na zakup majątku zniszczonego lub utraconego wskutek niezachowania należytej staranności albo marnotrawstwa; zakupy dóbr i usług wynikające z rozrzutności, w tym straty wynikające z różnicy między faktyczną ceną zakupionych towarów lub usług, a ich ceną rynkową, w sytuacji gdy kontrolowana jednostka miała możliwość swobodnego wyboru dostawcy.

³ Do tej kategorii zalicza się w szczególności wydatki dokonane z przekroczeniem zakresu upoważnienia, w tym nieujęte w planie wydatków lub wynikające z nieuprawnionej zmiany planu; kwoty wydatkowane w związku z naruszeniem przepisów dotyczących udzielenia zamówień publicznych, o ile naruszenie to miało wpływ na wybór oferty; kwoty wydatkowane w związku z udzieleniem zamówienia publicznego w sytuacji, gdy udzielono zamówienia bez zapewnienia w planie finansowym środków na jego realizację; kwoty wydatkowane w wyniku dopuszczenia do zapłaty odsetek za opóźnienie w zapłacie zobowiązań jednostki sektora finansów publicznych lub kar umownych z winy jednostki; nieprawidłowości w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, w tym dotyczących m.in. kwalifikowalności wydatków, niezgodności wydatków z wnioskami o dofinansowanie oraz przedstawianymi dokumentami, rozliczeniami płatności, warunkami zawartymi w umowie.

II. Dla części, w których dokonywany jest tylko rozdział wydatków (81 – Rezerwa ogólna, 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego, 83 – Rezerwy celowe), części związanych z obsługą długu publicznego (79 – Obsługa długu Skarbu Państwa), części obejmującej tylko dochody (77 – Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa i 87 – Dochody budżetu środków europejskich) oraz części 84 – Środki własne Unii Europejskiej przyjmuje się następujące kryteria:

Ocena cząstkowa wydatków		
Pozytywna	Opisowa	Negatywna
<p>W sytuacji, gdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nie stwierdzono nieprawidłowości, lub – stwierdzono nieprawidłowości o charakterze formalnym, które nie spowodowały rozdysonowania wydatków ujętych w części budżetu państwa z naruszeniem przepisów prawa, niecelowo lub niegospodarnie, a w przypadku części 77, 79 i 87, gdy stwierdzono nieprawidłowości o charakterze formalnym, które nie miały wpływu na pozyskiwanie dochodów i wydatkowanie środków budżetowych. 	<p>W sytuacji gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej.</p>	<p>W sytuacji, gdy stwierdzone nieprawidłowości miały zasadniczy wpływ na wykonanie budżetu w danej części lub negatywnie wpływały na realizację zadań finansowanych tymi środkami.</p>

III. Do oceny wykonania planów finansowych jednostek będących dysponentami III stopnia stosuje się odpowiednio zasady przewidziane dla części budżetowych zaliczonych do grupy I. W przypadku tych jednostek, za podstawę wyliczenia skali nieprawidłowości (tj. łącznej kwoty nieprawidłowości wyrażonej w procentach) należy przyjąć wartość badanych wielkości (tj. dochodów, wydatków itd.) zrealizowanych w danej jednostce.

IV. Do oceny wykonania planów finansowych państwowych funduszy celowych, państwowych osób prawnych, agencji wykonawczych, instytucji gospodarki budżetowej przyjmuje się następujące kryteria ocen:

Obszar podlegający ocenie	Ocena cząstkowa		
	Pozytywna	Opisowa	Negatywna
Państwowe fundusze celowe			
Przychody	W sytuacji gdy udział nieprawidłowości w zakresie przychodów w łącznej kwocie	W sytuacji gdy nie zostały	W sytuacji gdy udział nieprawidłowości w zakresie

	zrealizowanych przychodów kontrolowanego państwowego funduszu celowego był nie większy niż: a) 0,25% i nie większy niż 375 tys. zł, gdy przychody funduszu wyniosły do 250 mln zł, b) 0,15%, gdy przychody funduszu wyniosły powyżej 250 mln zł a stwierdzone nieprawidłowości formalne miały wyłącznie charakter sporadyczny.	spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej.	przychodów w łącznej kwocie zrealizowanych przychodów kontrolowanego państwowego funduszu celowego był wyższy niż: a) 0,75% lub wyższy niż 1.250 tys. zł, gdy przychody funduszu wyniosły do 250 mln zł, b) 0,5% - gdy przychody funduszu wyniosły powyżej 250 mln zł.
Koszty	W sytuacji gdy: 1. udział kosztów ocenionych jako niecelowe lub niegospodarne w łącznej kwocie poniesionych kosztów kontrolowanego państwowego funduszu celowego był nie większy niż: a) 0,25% i nie większy niż 200 tys. zł, gdy koszty funduszu wyniosły do 100 mln zł b) 0,2% i nie większy niż 1,5 mln zł, gdy koszty funduszu wyniosły powyżej 100 mln zł do 1 mld zł, c) 0,15%, gdy koszty wyniosły ponad 1 mld zł oraz: 2. udział kosztów poniesionych z naruszeniem prawa w łącznej kwocie poniesionych kosztów funduszu był nie większy niż: a) 0,75% i nie większy niż 500 tys. zł, gdy koszty funduszu wyniosły do 100 mln zł, b) 0,5% i nie większy niż 2,5 mln zł, gdy koszty funduszu wyniosły powyżej 100 mln zł do 1 mld zł, c) 0,25%, gdy koszty funduszu wyniosły ponad 1 mld zł a stwierdzone nieprawidłowości formalne miały wyłącznie charakter sporadyczny.	W sytuacji gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej.	W sytuacji gdy zachodzi którakolwiek z poniższych okoliczności: 1. udział kosztów ocenionych jako niecelowe lub niegospodarne w łącznej kwocie poniesionych kosztów kontrolowanego funduszu był wyższy niż: a) 0,75% lub wyższy niż 500 tys. zł, gdy koszty funduszu wyniosły do 100 mln zł, b) 0,5% lub wyższy niż 2,5 mln zł, gdy koszty funduszu wyniosły powyżej 100 mln zł do 1 mld zł, c) 0,25%, gdy koszty wyniosły ponad 1 mld zł. 2. udział kosztów poniesionych z naruszeniem prawa w łącznej kwocie poniesionych kosztów kontrolowanego funduszu był wyższy niż: a) 3% lub wyższy niż 2 mln zł gdy koszty funduszu wyniosły do 100 mln zł, b) 2% lub wyższy niż 10 mln zł, gdy koszty funduszu wyniosły powyżej 100 mln zł do 1 mld zł, c) 1%, gdy koszty wyniosły ponad 1 mld zł.
Agencje wykonawcze			
Przychody	W sytuacji gdy udział nieprawidłowości w zakresie przychodów w łącznej kwocie zrealizowanych przychodów kontrolowanej agencji był nie większy niż: a) 0,25% i nie większy niż 375 tys. zł, gdy przychody agencji wyniosły do 250 mln zł, b) 0,15%, gdy przychody agencji wyniosły powyżej 250 mln zł a stwierdzone nieprawidłowości formalne miały wyłącznie charakter sporadyczny.	W sytuacji gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej.	W sytuacji gdy udział nieprawidłowości w zakresie przychodów w łącznej kwocie zrealizowanych przychodów kontrolowanej agencji był wyższy niż: a) 0,75% lub wyższy niż 1.250 tys. zł, gdy przychody agencji wyniosły do 250 mln zł, b) 0,5%, gdy przychody agencji wyniosły powyżej 250 mln zł.
Koszty	W sytuacji gdy: 1. udział kosztów ocenionych jako niecelowe lub niegospodarne w łącznej kwocie poniesionych kosztów kontrolowanej agencji był nie większy niż: a) 0,25% i nie większy niż 400 tys. zł, gdy koszty agencji wyniosły do 200 mln zł,	W sytuacji gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny	W sytuacji gdy zachodzi którakolwiek z poniższych okoliczności: 1. udział kosztów ocenionych jako niecelowe lub niegospodarne w łącznej kwocie poniesionych kosztów kontrolowanej agencji

	<p>b) 0,2% i nie większy niż 1,5 mln zł, gdy koszty agencji wyniosły powyżej 200 mln zł do 1 mld zł, ,</p> <p>c) 0,15%, gdy koszty agencji wyniosły ponad 1 mld zł</p> <p>oraz:</p> <p>2. udział kosztów w poniesionych z naruszeniem prawa w łącznej kwocie poniesionych kosztów kontrolowanej agencji był nie większy niż:</p> <p>a) 0,75% i nie większy niż 1 mln zł, gdy koszty agencji wyniosły do 200 mln zł, ,</p> <p>b) 0,5% i nie większy niż 2,5 mln zł, gdy koszty agencji wyniosły powyżej 200 mln zł do 1 mld zł,</p> <p>c) 0,25%, gdy koszty agencji wyniosły ponad 1 mld zł</p> <p>a stwierdzone nieprawidłowości formalne miały wyłącznie charakter sporadyczny.</p>	negatywnej.	<p>był wyższy niż:</p> <p>a) 0,75% lub wyższy niż 1 mln zł, gdy koszty agencji wyniosły do 200 mln zł,</p> <p>b) 0,5% lub wyższy niż 2,5 mln zł, gdy koszty agencji wyniosły powyżej 200 mln zł do 1 mld zł,</p> <p>c) 0,25%, gdy koszty agencji wyniosły ponad 1 mld zł.</p> <p>2. udział kosztów poniesionych z naruszeniem prawa w łącznej kwocie poniesionych kosztów kontrolowanej agencji był wyższy niż:</p> <p>a) 3% lub wyższy niż 4 mln zł, gdy koszty agencji wyniosły do 200 mln zł</p> <p>b) 2% lub wyższy niż 10 mln zł, gdy koszty agencji wyniosły powyżej 200 mln zł do 1 mld zł,</p> <p>c) 1%, gdy koszty agencji wyniosły ponad 1 mld zł.</p>
Państwowe osoby prawne			
Przychody	<p>W sytuacji gdy udział nieprawidłowości w zakresie przychodów w łącznej kwocie zrealizowanych przychodów kontrolowanej państwowej osoby prawnej były nie większy niż:</p> <p>a) 0,25% i nie większy niż 375 tys. zł, gdy przychody państwowej osoby prawnej wyniosły do 250 mln zł,</p> <p>b) 0,15%, gdy przychody państwowej osoby prawnej wyniosły powyżej 250 mln zł</p> <p>a stwierdzone nieprawidłowości formalne miały wyłącznie charakter sporadyczny.</p>	<p>W sytuacji gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej.</p>	<p>W sytuacji gdy udział nieprawidłowości w zakresie przychodów w łącznej kwocie zrealizowanych przychodów kontrolowanej państwowej osoby prawnej był wyższy niż:</p> <p>a) 0,75% lub wyższy niż 1.250 tys. zł, gdy przychody państwowej osoby prawnej wyniosły do 250 mln zł,</p> <p>b) 0,5% - gdy przychody państwowej osoby prawnej wyniosły powyżej 250 mln zł.</p>
Koszty	<p>W sytuacji gdy:</p> <p>1. udział kosztów ocenionych jako niecelowe lub niegospodarne w łącznej kwocie poniesionych kosztów kontrolowanej państwowej osoby prawnej był nie większy niż:</p> <p>a) 0,25% i nie większy niż 20 tys. zł, gdy koszty państwowej osoby prawnej wyniosły do 10 mln zł,</p> <p>b) 0,2% i nie większy niż 150 tys. zł, gdy koszty państwowej osoby prawnej wyniosły powyżej 10 mln zł do 100 mln zł,</p> <p>c) 0,15%, gdy koszty państwowej osoby prawnej wyniosły ponad 100 mln zł</p> <p>oraz:</p> <p>2. udział kosztów poniesionych z naruszeniem prawa w łącznej kwocie poniesionych kosztów kontrolowanej państwowej osoby prawnej był nie większy niż:</p> <p>a) 0,75% i nie większy niż 50 tys. zł, gdy koszty kontrolowanej jednostki</p>	<p>W sytuacji gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej.</p>	<p>W sytuacji gdy zachodzi którakolwiek z poniższych okoliczności:</p> <p>1. udział kosztów ocenionych jako niecelowe lub niegospodarne w łącznej kwocie poniesionych kosztów kontrolowanej państwowej osoby prawnej był wyższy niż:</p> <p>a) 0,75% lub wyższy niż 50 tys. zł, gdy koszty kontrolowanej jednostki wyniosły do 10 mln zł,</p> <p>b) 0,5% lub wyższy niż 250 tys. zł, gdy koszty kontrolowanej jednostki wyniosły powyżej 10 mln zł do 100 mln zł,</p> <p>c) 0,25%, gdy koszty kontrolowanej jednostki wyniosły ponad 100 mln zł.</p> <p>2. udział kosztów poniesionych z naruszeniem prawa w łącznej</p>

	<p>wyniosły do 10 mln zł,</p> <p>b) 0,5% i nie większy niż 250 tys. zł, gdy koszty kontrolowanej jednostki wyniosły powyżej 10 mln zł do 100 mln zł,</p> <p>c) 0,25%, gdy koszty kontrolowanej jednostki wyniosły ponad 100 mln zł</p> <p>a stwierdzone nieprawidłowości formalne miały wyłącznie charakter sporadyczny.</p>		<p>kwocie poniesionych kosztów kontrolowanej jednostki był wyższy niż:</p> <p>a) 3% lub wyższy niż 200 tys. zł, gdy koszty kontrolowanej jednostki wyniosły do 10 mln zł,</p> <p>b) 2% lub wyższy niż 1 mln zł gdy koszty kontrolowanej jednostki wyniosły powyżej 10 mln zł do 100 mld zł,</p> <p>c) 1%, gdy koszty kontrolowanej jednostki wyniosły ponad 100 mln zł.</p>
--	--	--	---

* * *

Wyliczenie ogólnej oceny wykonania budżetu państwa w danej części¹ klasyfikacji budżetowej przeprowadza się z zastosowaniem poniższych zasad:

1. Dokonać ocen częściowych dla dochodów i wydatków (budżetu państwa + budżetu środków europejskich).
2. Ustalić istotność (wagę) dochodów (Wd) i wydatków (Ww) dla realizacji budżetu w danej części według następującego wzoru:

dochody (D) + wydatki (W) = łączna kwota, która podlega ocenie (G)

waga wydatków w kontrolowanej łącznej kwocie

$$Ww = \frac{W}{G} \times 100\%$$

waga dochodów w kontrolowanej łącznej kwocie

$$Wd = \frac{D}{G} \times 100\%$$

Zasady ustalania ocen częściowych są następujące:

- 5 liczba punktów dla oceny pozytywnej
- 1 liczba punktów dla oceny negatywnej
- 3 liczba punktów, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej.

Oceny częściowe dochodów lub wydatków mogą być obniżone lub podwyższone o jeden lub dwa punkty, w zależności od charakteru nieprawidłowości, których nie można jednoznacznie określić kwotowo lub występują okoliczności uzasadniające podwyższenie lub obniżenie oceny.

Obniżenia oceny o jeden punkt można dokonać np. w przypadkach, gdy wyniki innych kontroli prowadzonych przez departament czy delegaturę wykazały nieprawidłowości w gospodarowaniu środkami budżetowymi; stwierdzono niską efektywność wykorzystania środków budżetowych, w szczególności dotyczącą stopnia zrealizowania zaplanowanego zadania lub nie podano do publicznej wiadomości wykazu podmiotów, którym przyznano dotacje podmiotowe i celowe.

¹ W częściach budżetu państwa, w których zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie są badane dochody nie dokonuje się oceny częściowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się wagi dochodów.

Podwyższenia o jeden punkt można dokonać np. w przypadkach, gdy nieprawidłowości nie miały charakteru rozległego, tj. dotyczyły pojedynczych transakcji.

Obniżenia oceny o dwa punkty można dokonać np. gdy nieprawidłowości wynikały z braku nadzoru nad gospodarką finansową, w tym w zakresie przestrzegania dyscypliny finansów publicznych, wydatkowania środków na wynagrodzenia, niskiej realizacji zadań rzeczowych, braku nadzoru i kontroli wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa lub z uwagi na nieprawidłowości stwierdzone w innych kontrolach zewnętrznych.

Podwyższenia oceny o dwa punkty można dokonać np., gdy ocena wynikająca z innych kontroli prowadzonych przez departament czy delegaturę, które zawierają aspekty finansowe związane z gospodarowaniem środkami budżetowymi ocenianej części w roku budżetowym jest pozytywna lub jednostka na skutek działań podjętych w trakcie kontroli wyegzekwowała zaległe należności z tytułu kar i grzywien lub podatków i ceł lub odzyskała aktywa, które do czasu ich ujawnienia nie były w dyspozycji jednostki.

3. Ustalić łączną ocenę dochodów i wydatków w następujący sposób: liczby punktów określające częściowe oceny dotyczące dochodów (**tylko w przypadku, gdy były one kontrolowane**) i wydatków mnoży się przez procentowy wskaźnik wagi odrębnie dla dochodów i wydatków, a następnie uzyskane wielkości dodaje, uzyskując w ten sposób łączną ocenę dochodów i wydatków.

Analogicznie postępujemy w przypadku wyliczenia oceny w części *Budżety wojewodów z zastrzeżeniem, iż nieprawidłowości stwierdzone w podmiotach finansowanych ze środków budżetu państwa za pośrednictwem budżetu wojewody, włącza się do oceny tylko w przypadku, gdy dotyczyły one nieprawidłowości z tytułu nadzoru wojewody nad wydatkowaniem środków dotacji przez jednostki samorządu terytorialnego.*

Oceniając wykonanie budżetu państwa w poszczególnych częściach klasyfikacji budżetowej należy uwzględnić wyniki kontroli w jednostkach podległych (wystąpienie pokontrolne do dysponenta części nie może być wysłane wcześniej niż do kierowników jednostek podległych). W częściach, których dysponentami są ministrowie, uwzględnia się działalność tych ministrów związaną z dysponowaniem środkami publicznymi, które z pominięciem tej części są przekazywane do innych jednostek, np. środki z rezerw celowych na restrukturyzację.

Zasady ustalania oceny łącznej dochodów i wydatków.

Jeżeli wynik końcowy jest:

- równy lub większy od 4 – ocena pozytywna,
- jest mniejszy od 2 – ocena negatywna,
- większy lub równy 2, a mniejszy od 4 – ocena opisowa.

4. Ustalić **ogólną ocenę wykonania budżetu państwa w części**, uwzględniając opinię o sprawozdawczości, w poniższy sposób:

Opinia o sprawozdawczości / Ocena łączna dochodów i wydatków (ŁO)	P	O	N
P	P	O	O
O	O	O	O
N	N	N	N

P – pozytywna, O – opisowa, N - negatywna

5. W przypadku wydania oceny opisowej, przedstawia się stanowisko NIK w dwóch wariantach:

Wariant I (gdy przeważają elementy pozytywne)

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że (lista elementów pozytywnych, bez formułowania wprost oceny pozytywnej). W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości: (lista nieprawidłowości).

Wariant II (gdy przeważają elementy negatywne)

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w toku kontroli wykonania budżetu państwa w stwierdzono następujące nieprawidłowości: (lista nieprawidłowości). Jednocześnie NIK odnotowuje, że ... (lista elementów pozytywnych).

W wyjątkowych przypadkach, w których nieprawidłowości są szczególnie istotne ze względu na ich charakter, dopuszcza się możliwość obniżenia także oceny ogólnej o jeden stopień. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, w której wydatkowane zostały środki zaplanowane w ustawie budżetowej, a nie osiągnięto zakładanych celów, w tym określonych w planach działalności lub uległy istotnemu pogorszeniu wskaźniki opisujące realizację zadań.

* * *

Wyliczenie ogólnej oceny wykonania planów finansowych państwowych funduszy celowych, państwowych osób prawnych, agencji wykonawczych oraz jednostek będących dysponentami II i III stopnia dokonuje się według zasad określonych do wyliczenia ogólnej oceny wykonania budżetu państwa w części.

Ponadto w przypadku państwowych funduszy celowych, w których dokonano uproszczonego badania wykonania planu finansowego, jeśli analiza wykonania planu finansowego nie wykaże nieprawidłowości, a jednocześnie analiza ta i inne badania zgodnie z programem kontroli, w tym badania w obszarze realizacji zadań, nie wskażą na ryzyko wystąpienia nieprawidłowości, co uzasadniałoby przeprowadzenie kontroli w pełnym zakresie, należy przyjąć, że nieprawidłowości te nie wystąpiły i dokonać oceny pozytywnej. W przeciwnym wypadku, oceny należy dokonać zgodnie z zasadami określonymi dla procedury pełnego badania państwowych funduszy celowych.

Przykłady nieprawidłowości mogących skutkować obniżeniem ocen częściowych przedstawia poniższa tabela:

Obniżenie ocen częściowych	Rodzaj nieprawidłowości/zdarzenia
o 1 punkt	Niewystarczająca kontrola finansowa skutkująca licznymi błędami w zakresie poprawności formalnej dowodów księgowych, dekretacji i ich ewidencji.
	Niezrealizowanie planowanych przychodów funduszu/agencji wykonawczej/państwowej osoby prawnej z winy dysponenta funduszu.
	Niski poziom realizacji wydatków majątkowych, programów/projektów współfinansowanych ze środków UE wynikający z braku skutecznych działań dysponenta.
	Niepełne wykonanie zadań na które przyznano środki z rezerwy celowej.
	Nieterminowe regulowanie świadczeń pozapłaćcowych.
	Nieterminowe rozliczenie dotacji.
	Niepodanie do publicznej wiadomości, wymagane art. 122 ust. 4 ufp wykazu jednostek wraz z kwotami dotacji przyznanych poszczególnym jednostkom.
	Nierzetelne sporządzenie planu wydatków w układzie zadaniowym i nierzetelne ich rozliczenie.
	Niezrealizowanie wniosków pokontrolnych wynikające z zaniechania.
	Stwierdzenie innych nieprawidłowości stanowiących naruszenie dyscypliny finansów publicznych.
	Brak monitorowania efektywności i skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym na podstawie mierników stopnia realizacji celów.
	Brak monitoringu realizacji zadań dotowanych z budżetu państwa.
	Niedostateczny nadzór/kontrola dysponenta nad realizacją budżetu
	Niedochodzenie należności Skarbu Państwa.
o 2 punkty	Stosowanie systemu rachunkowości i kontroli finansowej, który nie spełniał wymogów określonych w uor i oceniony został negatywnie.
	Nieskuteczne funkcjonowanie kluczowych mechanizmów kontrolnych.
	Nieterminowe przekazywanie dotacji.
	Dopuszczenie do powstania wysokiego poziomu zobowiązań wymagalnych.
	Brak nadzoru nad prawidłowym wykorzystaniem dotacji i/lub realizacją budżetu.